

TRIVSEL OCH TRYGGHET I SKÄRHOLMEN

Åtgärdsplan för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen

2013 - 2015

SKÄRHOLMENS BROTTSFÖREBYGGANDE RÅD

www.stockholm.se/bra

SKÄRHOLMENS STADSDELSFÖRVALTNING

Samarbete för trygghet och utveckling

Att känna sig trygg där man bor är ett viktigt grundbehov för alla människor och en mänsklig rättighet. Arbetet för ett trivsamt och tryggt Skärholmen har därför högsta prioritet.

Skärholmens lokala brottsförebyggande råd arbetar för ökad trivsel, trygghet och minskad brottslighet i vår stadsdel. Stadsdelsförvaltningen, polisen, skolan, fastighetsägarna, centrumägare, brandförsvaret, SL och svenska kyrkan samarbetar för att kunna göra insatser på bred front.

Denna åtgärdsplan är Skärholmens lokala brottsförebyggande råds verksamhetsplan.

Ordförande

Jan Jönsson

Skärholmens brottsförebyggande råd

Vice ordförande

Jonny Petersson

Skärholmens brottsförebyggande råd

Var kan jag vända mig om jag ser något

- Ring 08- 651 00 00 till Driftcentralen dygnet runt för felanmälan gällande gator, torg och parker t.ex. klotter, trasig belysning, stopp i avloppsbrunnar mm. Du kan även göra felanmälan på www.stockholm.se
- Om du ser eller misstänker att någonting olagligt begås i området eller stör den allmänna ordningen kan du ringa Skärholmens poliskontor dagtid 010-56 423 42 samband - tips, övrig tid 010-56 423 49 eller polisens kontaktcenter 114 14. Är det akut ring 112.
- Vet du om att en butik säljer folköl eller tobak till minderåriga, ta kontakt med butiksägaren och påtala detta samt meddela stadsdelsförvaltningen som har hand om tillsynen av folköl och tobak på telefonnummer: 08-508 24 420.
- SL:s Trygghetscentralen 020- 120 25 25 kan du ringa om du ser pågående klotter och vandalisering i lokaltrafiken eller om du ser hot våld eller känner dig otrygg på stationen. Är det akut ring 112. Övrig kundtjänst 08-600 10 00

Åtgärder för minskad brottslighet och ökad trivsel och trygghet i Skärholmen

Dessa åtgärder bygger bland annat på problembilder från flera kartläggningar/trygghetsmätningar i Skärholmen¹

Nedan redovisade åtgärder utesluter inte att andra åtgärder kan bli aktuella efter hand.

Skärholmens Brottsförebyggande rådet arbetar aktivt för att utveckla arbetet med att minska brottsligheten och öka trivseln och tryggheten i Skärholmen.

Otrygga centrummiljöer

Problem

En övervägande majoritet av de misshandelsfall och rån utomhus som anmäls i Skärholmen begås i centrummiljöerna, särskilt kring vissa krogar, längs centrala gångstråk och kring tunnelbanestationer.

Tunnelbanestationerna är samtidigt en av de otryggaste platserna i Skärholmen. Miljöerna kring vissa krogar upplevs också som otrygga av många. Många avstår från att åka tunnelbana eller besöka sitt centrum under vissa tider på grund av rädsla.

Åtgärder

Kontinuerlig kontakt hålls mellan polis, stadsdelsförvaltning och centrumägare i syfte att göra centrumanläggningarna säkrare och trivsammare.

- Polisen erbjuder handlarna att besiktiga samtliga butiker i Skärholmen med hjälp av 13-punktsprogrammet – ”Skydd mot rån i handeln”, som utarbetats av bland annat Rikspolisstyrelsen och Svensk Handel.
www.handelsarbetsmiljokommitte.se/web/Lorem_Ipsu.aspx
- SL har kamerabevakning innanför spärrens vid alla tunnelbanestationer i Skärholmen.

¹ Svenska Bostäder och Skärholmens stadsdelsförvaltnings trygghetsmätning 2007 samt Stockholms stads trygghetsmätning 2008 ”Trygg i Stockholm?”.

- Skärholmens poliskontor strävar efter en hög närvaro i tunnelbanemiljö och patrullerar mycket i vänthallar, i tåg och på perronger. I anslutning till kvällar och nätter, främst helger genomförs minst 50 trygghetskontroller²/ år i samarbete med ordningsvakter och polisens volontärer.
- Polisen och stadsdelsförvaltningens serveringstillståndsgrupp arbetar för tidigare stängningstider av restauranger. Målet är att alla krogar som kan ge störningar ska stänga senast 01:00.
- Polisen, stadsdelsförvaltningen och Stockholms stads tillståndsenhet arbetar för att regelbundna kroginspektioner genomförs minst 4 ggr/år.
- Skärholmens poliskontor gör täta spontana kontroller och övriga poliser i närpolisområdet styr sin kvällsverksamhet till krogar vid stängning. Eventuell överservering eller anmärkningar på ordningsläget kommer att rapporteras till kommunen och polisens tillståndsenhet. Poliskontoret genomför regelbundna kontroller varje år.
- Närpolisen anordnar möten för stadsdelens krögare minst 1 ggr/år.
- Brandförsvaret genomför tillsyn av publika lokaler för att säkerställa att nödutgångar fungerar som de ska, samt att hantering av brandfarlig vara följer gällande lagstiftning.
- SKHLM köpcenter har kamerabevakning i hela köpcentrumet och i parkeringshuset.

Önskad effekt

Minskad våldsbrottslighet

Ökad trivsel och trygghet i centrummiljöer

Ökad trivsel och trygghet i restauranger och krogmiljö

Ökad handel

Ökat användande av tunnelbanan

² En trygghetskontroll i detta fall är att kontrollera att alla passagerare är nyktra och inte stör den allmänna ordningen.

Otrygga boendemiljöer och stölder i boendemiljön

Problem

Källare, tvättstugor, trapphus och gårdar upplevs som otrygga av många boende i området.

I delar av Skärholmen begås det periodvis bostads- och källarinbrott. Inbrott i bostäder upplevs ofta som mycket kränkande av de drabbade. Det skapar också mycket otrygghet i hela omgivningen.

Skadegörelse är ett stort problem i Skärholmen. Det stjäls också ett antal cyklar och mopeder årligen.

En hög andel av alla brott som anmäls i Skärholmen är bilbrott. Till att börja med är de ekonomiska skadorna för denna brottslighet stora. Dessutom skapar utsattheten för dessa brott generellt ökad otrygghet i bostadsområden. Bilbrottslighet är också en inkörsport till grövre brottslighet bland ungdomar. Stulna fordon används ofta som hjälpmedel vid annan brottslighet.

Åtgärder

- I Skärholmen finns en fastighetsägareföreningen som erbjuder fastighetsägarna i Skärholmen att samlas kring hållbart, långsiktigt och gemensamt trygghetsarbete.
- Skärholmens fastighetsägare som ingår i Skärholmens Brottsförebyggande råd använder sig av checklistor för systematisk genomgång av bostadsfastigheter och parkeringar vad gäller förvaltningsrutiner, belysning, skyltning och skalskydd.
- Medlemmar i Skärholmens Fastighetsägare erbjuds trygghetsbesiktningar av bostadsfastigheter och parkeringar.
- Stockholms stad arbetar aktivt med att klottersanera inom 24 timmar, detta bygger på att klottret anmäls till Driftscentralen 08-651 00 00. Det finns även en ambition att övriga fastighetsägarna ska klottersanera inom 24 timmar.

- Polisen har tillgång till fastigheter, saknas tillgång kommer kontakt att tas med berörd fastighetsägare. I de fastigheter till vilka Skärholmens poliskontor har tillgång/nycklar utförs spontana trygghetskontroller³. Fastighetsägare och hyresgäster kontaktas enligt stickprovsmodellen och får ge sina synpunkter på otrygghet.
- Bostadsbolagen arbetar aktivt mot olovlig andrahandsuthyrningar och vid behov kontaktas polisen.
- Grannsamverkan i området behöver utvecklas genom fler Grannsamverkans- föreningar, detta sker i ett samarbete mellan fastighetsägare och närpolisen. Är Du fastighetsägare och intresserad av att starta grannsamverkan i ditt bostadsområde ring 010-564 23 43 eller 073 331 56 97 eller läs mer på Internet: www.samverkanmotbrott.nu
- Brandförsvaret genomför brandskyddsinventeringar i flerbostadshus. Detta bidrar till en ökad brandsäkerhet.
- Brandförsvaret utbildar brandvårdare som har till uppdrag att öka kunskapen om brandsäkerhet hos boende i Stockholms ytterstadsområde.

Önskad effekt

Färre bostadsinbrott

Färre källarinbrott

Färre bilbrott

Färre moped- och cykelstölder

Minskad skadegörelse

Minskad risk för anlagd brand

Tryggare boendemiljö

³ T.ex. kontrolleras att inga obehöriga finns i trapphus, källare och andra allmänna utrymmen

Nedskräpning

Problem

Nedskräpning uppfattas som ett av de största problemen av de boende i Skärholmen. Ett rent och städat område upplevs som trivsamt och välskött. På samma sätt gäller att ett skräpigt, smutsigt område med trasiga detaljer upplevs som otrivsamt och utan normer. Ett sådant område känns otryggt.

Att omgående och kontinuerligt ta bort skräp, rensa rabatter, transportera bort bilvrak, laga trasiga fönster, lampor, papperskorgar, telefonkiosker, dörrar, parkbänkar och dylikt minskar således brottsligheten och ökar trivsel och trygghet.

Åtgärder

- Skärholmens Fastighetsägare engagerar bostadsföretagen och handlarna för insamling och bortforsling av kundvagnar 2013.
- Stadsdelsförvaltningen samlar ihop kundvagnar på parkmark och lämnar på Skärholmsplan.
- Stockholmshem och Svenska Bostäder har var sin uppsamlingsplats för kundvagnar.
- Papperskorgarna i stadsdelen töms 1 ggr/vecka, samt vid behov av stadsdelsförvaltningen. Antalet papperskorgar ökar för varje år.
- Medlemmar som är anslutna till Skärholmens Fastighetsägares gemensamma avfallsupphandling erbjuds städning av miljörummen av Skärholmens återvinningsteam fem dagar i veckan.
- I Skärholmen genomförs skräpplockardagar vecka 17 genom Håll Sverige rent. Fastighetsägarna och stadsdelens kommunala förskolor deltar i detta arbete.
- Walk 127, är ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningen, Trafikkontoret, Skärholmens fastighetsägare och en förening. Walk 127 har som uppgift att var tredje vecka vandra i Skärholmen eller Vårberg och rapportera nedskräpning, skadegörelse och klotter med mera. För tillfället utvärderas denna metod.

Önskad effekt

Ökad trivsel och trygghet i offentliga miljöer.

Ungdomar som bråkar och stör

Problem

Grupper av ungdomar som bråkar och stör upplevs som ett stort problem av väldigt många boende i området och är en källa till otrygghet. Snabba åtgärder mot ungdomsbrottslingar är något som många boende efterlyser.

Åtgärder

- Stadsförvaltningen arbetar på att öka samarbetet med föreningar för att skapa ett större utbud av aktiviteter för stadsdelens ungdomar. Till exempel Festival 127.
- Stadsdelsförvaltningen arrangerar sommar- och jullovsjobb för stadsdelens ungdomar.
- Stena fastighetsbolag betalar medlemskapet till scouterna för ungdomar boende inom det egna bostadsbeståndet.
- Stena erbjuder ungdomar att medverka i meningsfulla aktiviteter och bra mötesplatser genom ”Skapa min värld” som hålls tre eftermiddagar i veckan i Sättra.
- I stadsdelen finns 2:a hemmet, fyra mötesplatser, fyra parklekar samt olika föreningar.
- I stadsdelsförvaltningen arbetar fyra fältassistenter.
- Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldrastöd och föräldrasamverkan.
- Stadsdelens fältgrupp utbildar och handleder 12 unga blivande mentorer som med fältgruppens stöd kommer att ta hand om 40-80 ungdomar inom ramen för det vålds- och drogförebyggande Mentors programmet.
- Inför riskhelger träffas fältassistenter, fritid, föreningar och polisen.
- Det finns ett strukturerat samarbete i stadsdelen mellan skola, fritid, socialtjänst, fältassistenter och polis. Deltagarna träffas 6 gånger per år för att fördjupa samarbetet kring ungdomarna.
- Sociala insatsgrupper är ett framgångsrikt samarbete mellan främst polisen och socialtjänsten. Syftet med samarbetet är att stärka ungdomar att hitta en livsstil som gynnar deras utveckling till att bli goda samhällsmedborgare. Därför är också skola och arbetsförmedling viktiga i samarbetet.
- När föräldrar eller skolan blir orolig för en ungdoms utveckling kallas representanter för skola, polis och fältassistenter till ett möte med ungdomen och

föräldrarna för att samtala om hur och vad som kan göras för att minska oron. Detta samarbete kallas Barn i riskzon.

- Stadsdelen samarbetar med Jobbtorget kring de ungdomar som avbrutit sina studier och inte fått arbete.
- Ungdomar med beteende problem får hembesök av polisen där dialog förs med föräldrar och ungdom.
- Stadsdelsförvaltningen och polisen arbetar aktivt med tobaks- och folkölstillsyn tillsammans med handlarna i stadsdelen.
- I Skärholmen finns vuxna nattvandrare som arbetar i samverkan med skolan, stadsdelsförvaltningen och fastighetsägare. I Sättra finns även dagvandrare som promenerar i centrum, i skolorna med mera.
- Alla skolor i stadsdelen har en kontaktpolis från Skärholmens poliskontor. Detta underlättar för en kontinuerlig dialog mellan skola och polis.
- Stadsdelsförvaltningen kallar ungdomar och deras familj inom 24 timmar efter det att en förstagångspolisanmälan inkommit till socialtjänsten, polisen deltar i detta möte.
- Utredningscentrum är ett samarbete mellan polis, socialtjänst och åklagarmyndigheten. Syftet med ett utredningscentrum är att barn och ungdomar under 18 år inte ska fortsätta med brott och att det skall bli en snabb konsekvens.
- Det anordnas kontinuerliga utbildningar för stadsdelens personal i ”droger, tecken och symptom”.
- Kamerabevakning med värmekameror införs **på utvalda skolor** i stadsdelen, totalt 6 stycken. Vid åtta förskolor i området införs kamerabevakning successivt. I nuläget är 4 st. klara.

Önskad effekt

Ökad trivsel och trygghet i offentliga miljöer

Minskad brottslighet.

Otrygga offentliga boendemiljöer

Problem

En del boende i området är rädda för att vistas på vissa platser i sitt eget bostadsområde. Detta är ett problem inte bara för dem själva utan för hela samhället. Vi får ödsliga bostadsområden under vissa tider på dygnet.

Kvinnorna i Skärholmen är betydligt räddare för att utsättas för brott än män.

I flera kartläggningar har flera otrygga miljöer identifierats. De allra otryggaste miljöerna ligger i centren, men det finns också otrygga offentliga miljöer utanför dessa.

Åtgärder

- Brottsförebyggande rådet (BRÅ) organiserar två medborgarmöten per år i varje stadsdel med efterföljande visuella trygghetsvandringar med åtgärder av berörda fastighetsägare, myndigheter och förvaltningar.
- Visuella trivselvandringar genomförs med ungdomar i åldern 12-16 år. Fältassistenterna ansvarar för detta. Resultatet återkopplas och används i fältassistenternas uppsökande arbete.
- Stadsdelsförvaltningen genomför riktade trygghetsvandringar mot utvalda målgrupper.
- Resultaten och vidtagna åtgärder gällande ovan olika vandringar läggs ut på www.stockholm.se/bra

Önskad effekt

Ökad trivsel och trygghet i offentliga miljöer.

Minskad brottslighet.

Våldsutsatta kvinnor och barn

Problem

Majoriteten av de anmälda våldsbrotten i Skärholmen har sedan flera år varit riktade mot kvinnor och barn. I de flesta fallen hade kvinnorna och barnen en relation med gärningsmannen. Trygghetsmätningen visar på att familjevåldet är ett stort problem i vår stadsdel. Detta bekräftas av att i drygt hälften av de socialtjänstutredningar som görs i stadsdelen framkommer det att våld förekommer i familjen

Samtidigt vet vi att mörkertalen vad gäller denna brottslighet är betydligt större än om gärningsman och offer är obekanta med varandra. Det typiska våldsoffret i Skärholmen är en kvinna eller ett barn.

Åtgärder

- Bostadsföretagen har satt upp information i bostadshus, tvättstugor om var utsatta kvinnor och barn kan få hjälp, samma information finns även uppsatt i stadsdelens kommunala förskolor och skolor samt bibliotek.
- Utbildningsinsatser om problematiken kring våld i hemmen samt rutiner för ingripanden skall kontinuerligt genomföras bland bostadsföretagens personal och andra som kommer i kontakt med hyresgäster. Genomförs i samarbete med Skärholmens fastighetsägare och stadsdelsförvaltningen.
- Förskola, fritid och skola har skyldighet att anmäla misstankar om att barn far illa till socialtjänsten. Anmälningsskyldigheten gäller även vid misstanke om barn som bevittnat våld.
- Stadsdelsförvaltningen erbjuder 2-3 föräldraträffar/termin på förskolorna för att tala om sin föräldraroll.
- Stadsdelsförvaltningen erbjuder generellt föräldrastöd till föräldrar med barn i åldern 3-11 år i form av ABC (alla barn i centrum).
- Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldrar som upplever att de har bekymmer i relationen till sina barn en föräldrastödsutbildning i form av Komet för föräldrar med barn i åldern 3-11 år samt i åldern 12-18 år.
- Stadsdelsförvaltningen har samarbete med Brottsofferjouren, Stödcentrum för unga brottsoffer och medling samt kvinnojourer.
- Stadsdelsförvaltningen har ett Relationsvåldsteam som erbjuder stöd till personer som utsatts för våld och till den som utsatt någon för våld, så att det olagliga beteendet kan brytas. Teamet gör en säkerhetsbedömning för den som utsatts och vid behov kan stadsdelsförvaltningen bistå med skyddat boende.

Önskad effekt

Minskad våld i nära relation.

Minskade framtida problem hos utsatta barn.

Buskörning med moped samt olovlig trafik vid centrumanläggningarna

Problem

Många boende tycker att buskörning med moped och motorcykel i bostadsområdet är ett problem. Det finns anledning att tro att många av dessa mopeder är stulna och/eller trimmade.

Mopedinventeringar genomförs kontinuerligt i Skärholmen med kontroller av motorcyklar och mopeder som påträffades i cykelrum, källare och på andra platser i fastighetsbeståndet. Övergivna motorcyklar och mopeder överlämnades till polisen. Resultatet är, enligt polisen och andra ögonvittnen, mycket goda och buskörningen har minskat betydligt.

Övergivna mopeder och bilar kan även vara en möjlighet för att anlägga en brand och mindre tillgång till objekten minskar även de spontant anlagda bränderna.

Åtgärder

- Bostadsföretagen fortsätter att i samarbete med Skärholmens poliskontor vid samma tidpunkt varje vår genomföra mopedinventeringar.
- Stadsdelsförvaltningen sätter upp hinder för bilar och mopeder på gång- och cykelvägar vid behov.
- Olovlig trafik vid centrumanläggningar är ett stort problem, tillsammans med Trafikkontoret försöker stadsdelsförvaltningen hitta lösningar.

Önskad effekt

Minskad buskörning med moped och motorcykel

Minskad risk för trafikolyckor

Färre mopedstölder

Minskad risk för anlagd brand

Ansvariga för genomförandet

En styrgrupp bestående av stadsdelsdirektören, preventionssamordnaren, säkerhetsansvarig, polisen och Skärholmens fastighetsägare har tillsammans ansvar för att åtgärderna genomförs.

Uppföljning och utvärdering av åtgärdsplanen

Uppföljning av genomförda och planerade åtgärder sker på Skärholmens brottsförebyggande råds möten.

Åtgärdsplanen revideras vart 3e: år.

Åtgärdsplanen följs upp med Stockholms stads trygghetsmätning 2014.